

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Vásárhelyi F.

Cím: A kik Budapest sebeit kötö-
zik

Forrás: Bp. Hírlap

Bp.

1921. XI. 31.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Gly. 883

Hely

Idő

"1921"

Személy

H

A kik Budapest sebeit kötözik ...

Kés óra a mentők munkájából.

Déli tizenkét óra van. A főváros napfényben fürdik, az utcákon sok ember nyüzsög, zug a nagyváros forgalmas élete és a zajgó körutakon, az autók, kocsik és villamosok szédítő forgatagában ott leselkedik a titokzatos rém: a szerencsétlenség.

A nagy körözetekben, az emberek vásárlásában van egy hely, a hol érezni lehet ennek a mi szenvedő, beteg városunknak minden baját, a hol a város szívére pontosan hallik, a hol megérik véreinek lázas lüktetése...

Nagy, komor épület a Markó-utcában. A kapuja mindig tárva, éjjel-nappal, a főbejárónál nagy lámpás, melyen alkonyodáskor pirosan égnek a fel- s betűi: **Mentők**.

Nagy terem, benne sok íróasztal, és hosszú, árvánnyal fődött korlát. És a mi a legfontosabb: tjes telefonfölszerelés. Külön a háziteles apparátusa, mellette mintegy öt városi készülék. Az asztalokon nagy könyvek, a mentők naplói, a melyeken sok rubrikában sorakozik egymásután a szerencsétlenül járt emberek sorsa...

A napló éppen föl van ütve. A könyv felső arkában a felírás: XII/30. Tizenhárom „eset” követ- zik már egymásután a mai nap krónikájában. A sort megnyitja öv. Nagy Ferencné 73 éves asz- szony, a ki a Német-utca 57. szám alatt ma éjjel- után egy óraker agyvérzés következtében összeesett és a kit életveszedelemes állapotban a Rókusba száll- litották a mentők...

Az ügyeletes mentőorvos ott ül a telefonké- szülék előtt s némán, mozdulatlanul vár. Sokáig semmi jelzés. Addig a többi terem és a mentők muzeumát tekintjük meg.

Hőfehér, ragyogóan tiszta műtőszobák, a ren- des orvosi fölszerelés, műtőasztalokkal, karosszékek-

kel és csillogó orvosi műszerekkel. Az egyik karos- széken éppen egy beteget részesítenek első segít- ségben. Egyszerű munkásleány, itt dolgozik nem messze, egy cukorkagyárban. A kezéből patakzik a vér, de azért eszméleténél van s megdöbbenő nyu- galommal felel kérdéseinkre:

— Egy prés gép vágta le az ujjamat. Vélet- len volt, én vagyok az oka.

Maga jött be, hogy sérülését bekötözzék. A kötöző orvos jószágon kioktatja a leányt a köve- tendő gyógyító eljárás felől és azután elbocsátja.

Az első emeleten van a nagy muzeum. **Vírusz- tek Győző dr. mentő-főorvos** lelkes szeretettel ma- gyarázza a muzeum történetét. Bemutat mindent, megmagyarázza az egyes tárgyak eredetét. Össze van itt gyűjtve minden, a mi csak a mentőkkel kapo- sban van. Nagy ívegyszekrényekben mindjárt az első teremben feltűnnek a háborús kötözőhelyek- nek szomorú emlékei. Golyóktól átiárt sisakok, tár- cák és egyéb megrongált tárgyak, melyeknek törté- netében egy-egy tragédia magva rejlik. Sok külön- léle golyó és más szilkos szerszám.

— Itt vannak kérem azok az idegen tárgyak, a melyeket az első segítségnyújtás alkalmával az emberi testből eltávolítottunk — mondja **Vírusztek főorvos**. És az ívegyszekrényben ott van a sok gom- bostű, gyűrű, gyűrű és gomb, tűskék, vasdarabok és szögek, a melyeket a mentők az emberi testekből távolítottak el.

— Itt láthatók kérem azok a fegyverek és más eszközök, melyekkel az utóbbi évek öngyilkosságait elkövették — magyarázza tovább a főorvos.

Revolverek, pisztolyok, zsinegek és kötelek, kisebb-nagyobb kések, beretvák, a melyekkel egyéni és családi tragédiákat hoztak létre. Beretvák, me- lyekkel kétségbeesett apák egész családjukat irtot- ták ki.

Az első eset.

A muzeum megtekintésében egy szolga zavart meg.

— Kérem, egy esethez hívják a mentőket, tes- sék jönni. Sietünk le, az udvaron már előállt az autómobil, már kattog a gépe. Közben visszatér egy másik autó, mely már megjárt egy szomorú utat. Az Asztória-szálló előtt egy konfliktus elütött egy öreg rikkancsot. Súlyos sérülésekkel a Rókusba szállították és az autó már itt is van. Mindez percek alatt megy végbe. Szinte elkap ez a szédítő gyors- ság. Beülök a mentőorvossal és egy ápolóval az autóba és már rohogunk is ki az „eset” helyére.

— Az **Andrássy-ut 6. számú ház** előtt egy em- ber összeesett — így szólt a rendőrnek a mentők főállomására leadott jelentése. Nézem az óramuta- tót. Három perc alatt érünk az **Andrássy-utra**. **Hardtmuth kályhagyáros** főüzletének ajtajában he- ver a szerencsétlen szívbeteg ember, epilepsziás gör- sökben. A mentőorvos megnézi a beteg ember ir- tait. Az könyörögve néz rá és halkán megszólal:

— Kérem, hagyjanak itt, én ugylis jobban le- tesek.

— A mentőorvos feléje fordul és így szól: — Itt is hagyjuk, régi betegünk, már igen sokszor hívott ki hozzá egy-egy megijedt rendőr. Összeesik, de csakhamar jobban lesz és saját lábán tud tovább menni.

Az autó már meg is fordult, vissza a **Markó- utca** felé. Mellettem ül a jószágon, öreges arcú ápoló, név szerint **Szabó Miklós**, a ki kérdésemre el- mondja, hogy már tizenhét éve működik az önkén- tes mentőegyesületnél. Elmondja, hogy napjában tizenöt-ször is kivonul a mentőautóval. És száguld az autómobil, néhány perc csupán és ismét a fő- állomáson vagyunk. Ettől a perctől kezdve szinte szünet nélkül szól a telefon. Betegek elszállítását kéri különböző kórházak és csakhamar újabb bal- esetet jelentenek. A **Nap-utca 6. szám** alatt lévő **Viktória-szállóban** megmérgezte magát egy fiatal- ember.

Újra autóba ülünk és tíz perc múlva megér- kezzünk a jelzett helyre, a hol egyszerre nagy tö- meg veszi körül a mentő-autót. A sok ember kíván- csian lesi, mi fog történni. Két hoznak az autóba. A szálló első emeletén kis szobában a földön fek-

szik egy kuszálthaju, halálsápadt fiatalember. Szája habzik, irtózatot szenved át. A mentőorvos rögtön munkához lát. Gyomormosás. Megállapítják, hogy a fiatalember kloroformmal megmérgezte magát — öngyilkos szándékból. Neve: Stark József. Az ápolók hordágyra teszik és leviszik az autóba. A tömeg előrenyomul és nézi az áldozatot. Egy perc még, újra megindulunk és visszük a szerencsétlent a Rókus-kórházba. A beteget fölveszik, elhelyezik, a mentők már teljesítették kötelességüket.

Tegnap éjjel és nappal mintegy 51 esetben nyújtottak segítséget a mentők. Igaz, hogy ebben a számban a vasúti szerencsétlenség áldozatai is benne vannak. Ma délután két óráig tizenhat esetben adtak segítséget és ez a szám még a kevésbé forgalmas napok statisztikáját adja. Ott állok a telefonapparátus mellett és nézem az ügyeletes mentőorvost, a hogy lázasan dolgozik. A telefon állandóan csöng, néha egyszerre két készüléken beszél és egy harmadikon már adja is le az utasításokat.

— Halló! . . . itt a mentők, — szól mély, meleg hangon az orvos. És ebben a hangban annyi szeretetet, annyi jóság és a szent ügy iránt való odaadás érzik, hogy nyugodtak lehetünk mindannyian. Éberem őrködik ez a derék, nemes testület, fáradhatatlanul és nagy-nagy buzgósággal.

Emberek, éreztétek át, mennyi a tartozástok ma a mentők napja van!

Vásárhelyi Ferenc dr.